

BUN VENIT, 2025 !

Viața CM

FONDATA ÎN ANUL 1952

NR. 12/2024

(2485)

● 13 dec. 2024 – 16 ian. 2025

● 4 pagini

● 2 lei

● PUBLICAȚIE A COOPERAȚIEI MEȘTEȘUGĂREȘTI

Dragi colegi, cooperatori meșteșugari,

Anul 2024 a trecut ca vântul și ne pregătim deja să aprindem focul ospitalității în casă și cel al dragostei în inimi. Din întâmplare, fiindcă țara a avut un calendar electoral încărcat, tocmai acum societatea pare că s-a învolburat mai mult decât de obicei. Dar vin sărbătorile, și avem prilejul de a le transmite tuturor celor cunoscuți, gândurile noastre bune sau de împăcare, indiferent de care parte s-au aflat la vot.

În ceea ce ne privește, organizația noastră a avut dintotdeauna o poziție echidistantă, nepartizană și tradițional apolitică. Singurul vot care ne-a interesat cu adevărat, cel puțin în acest an, a fost acela legat de alegerile pentru noul Consiliu Economic și Social al României, unde sectorul cooperăției meșteșugărești deține un loc meritat în cadrul secțiunii societății civile, un argument pentru recunoașterea de care se bucură în mediul economic și social. La data când acest mesaj a luat drumul tipografiei, erau semne bune că acest loc va fi menținut și pentru mandatul următor.

Mesajul de Anul Nou al Președintelui UCECOM

La fine de an, este momentul când trebuie să tragem linie. Trebuie să apreciem rezultatele obținute, pentru care ne putem felicita, dar în același timp este normal să reflectăm și la lucrurile care nu ne-au ieșit ori să încercăm să înțelegem ce nu am făcut suficient de bine și ce ar fi de corectat.

A fost greu, dar să ne bucurăm de ceea ce am reușit să realizăm împreună, prin eforturile pe care le-am depus, pentru că, dacă stăm să ne gândim bine, lăsăm în urmă un an plin de muncă și dăruire. În ciuda dificultăților cu care ne-am confruntat, am reușit să ne păstrăm identitatea, iar organizațiile noastre să supraviețuiască pe piață, cu toate obstacolele care ne-au stat în față: reîntregirea portofoliului de clienți, asigurarea salariului minim garantat în plată și multe altele de acest gen.

Consider că, în mare parte am reușit să acționăm, alături de dumneavoastră, pentru îmbunătățirea capacității Uniunii Naționale de a reprezenta și apăra interesele societăților cooperative meșteșugărești și ale membrilor cooperatori.

Dar ceea ce este cel mai important este că am dat dovadă de unitate, am abordat cu seriozitate și răspundere provocările pe care viața, economia și societatea ni le-au scos în cale. Tot ce am realizat s-a făcut prin efortul propriu al cooperabililor meșteșugari, prin acțiuni la care întreaga resursă umană din sector a participat, atât în faza decizională cât și în cea de execuție.

În câteva zile calendarul va lăsa loc anului 2025. Practic, la acest moment, întreaga planetă este cuprinsă de multiple și grave frământări și nu cunoaștem cu exactitate ce ne rezervă viitorul. Știm, doar, că ne așteaptă o perioadă plină de alte provocări și de neprevăzut, cu un război la graniță având o evoluție incertă, cu schimbări în plan politic, la nivel național și internațional. Dar, oricum ar fi, păstrăm speranța de mai bine pentru noi și familiile noastre, pentru organizațiile noastre și întregul sector cooperatist

meșteșugăresc. Tot ce putem face este să încercăm să nu lăsăm totul la mâna hazardului, să planificăm, să punem pe hârtie și în practică strategii adaptabile și să facem tot ce depinde de fiecare dintre noi, pentru a intra în noul an cu mai multă forță, pentru a ne continua realizările și consolida poziția.

Și, foarte important, eforturile noastre pentru consolidarea resursei umane din sector, trebuie să meargă înainte, fără încetare. Anul care vine va fi cel de-al doilea „An Internațional al Cooperativelor”, astfel încât există serioase premise pentru ca organizațiile noastre să fie în centrul atenției pe plan mondial și, de ce nu, național.

Sărbătorile de iarnă sunt una dintre cele mai potrivite și plăcute ocazii pentru a mulțumi celor care ți-au fost alături în anul care se încheie. Așadar, în primul rând, doresc să vă mulțumesc dumneavoastră, pentru felul în care ați știut să rămâneți, chiar și în momentele grele, o comunitate care și-a păstrat valorile și principiile. Mai mult ca oricare, ar trebui să ne încredem în puterile noastre și în ceea ce fiecare dintre noi poate obține prin forțe proprii, dar și în forța de creație și inovare a celor din preajma noastră. Doar împreună putem merge mai departe, doar uniți putem înfrunta provocările, astfel încât să ajungem la succes.

Vă doresc dumneavoastră și familiilor dvs. multă sănătate, fericire și viață lungă, cu pace și armonie pe toate planurile!

Să avem răbdare să-i ascultăm pe toți care au ceva de spus și să lăsăm ideile bune să fie puse în practică. Să lăsăm bucuria și armonia să pătrundă în sufletele fiecăruia dintre noi, în casele, familiile și organizațiile noastre.

Crăciun fericit și La mulți ani!

SEVASTIȚA GRIGORESCU,
Președintele UCECOM

2024, anul alegerilor

Într-adevăr, 2024 a fost unul dintre cei mai importanți ani din istoria post-decembristă, iar la această etichetă a contribuit și faptul că patru runde de alegeri s-au desfășurat în România.

Cu evenimente mai mult sau mai puțin istorice, iar aici ne referim la anularea turului 1 al „prezidențialelor”, dincolo de simpatii și antipatii, firești în orice sistem democratic, ne permitem să remarcăm altceva în legătură cu alegerile derulate (locale, europarlamentare, prezidențiale și parlamentare) și anume spiritul civic al societății. Înțelegând importanța momentului și semnificația ștampilei aplicate pe buletinul de vot, românii au ieșit în număr mare la urne, demonstrând lumii că sunt cetățeni responsabili și capabili să-și decidă singuri soarta.

Pentru 2025, cu noi speranțe în suflet, privim spre provocările care ne așteaptă. Se anunță, zic mulți economiști, cel mai dificil an de la sfârșitul pandemiei Covid-19.

Pericolul izbucnirii celui de-Al Treilea Război Mondial nu a dispărut, dar chiar și acesta ar putea fi a doua noastră grijă. Mult mai devastatoare pare criza economică iminentă, care în mod negreșit va produce un tsunami în lumea întreagă. Ca parte a unui sistem bine integrat, România este și ea afectată de ce se întâmplă în Occident și nu putem decât trage nădejde că reprezentanții trimiși în Parlament știu ce vremuri grele urmează și găsesc antidotul pentru a depăși și această nouă criză.

LAURENȚIU TEODORESCU

„VIAȚA CM” în anul 2025

● Gazeta „VIAȚA CM” va apărea lunar (12 ediții) și în 2025 în format fizic, pe hârtie. Prețul unui exemplar de patru pagini este de **2 lei**.

● Pentru **1 abonament anual** se plătesc **24 lei**.

● **Uniunile Județene/Asociațiile** care doresc să contracteze abonamente prin UCECOM și să le primească în același pachet cu exemplarele pe care UCECOM va continua să le ofere gratuit tuturor entităților membre pot achita contravaloarea lor direct la UCECOM.

Datele pentru completarea ordinului de plată sunt:

Cod fiscal: RO 2793000;

Cont: RO04 RNCB 0290 0114 2759 0001;

Banca: BCR – Sucursala Iuliu Maniu, București.

Nu uitați: „VIAȚA CM” MERITĂ SĂ FIE CITITĂ!

Colectivul redacțional al gazetei „VIAȚA CM” urează cititorilor săi, precum și tuturor cooperabililor meșteșugari Sărbători fericite și un An Nou plin de prosperitate!

LA MULȚI ANI!

Predicții pentru 2025... și mai încolo

▶ PAGINA 2

Tradiția păpușilor, reînviată

▶ PAGINA 3

De la firul de lână la măiestria gubelor

▶ PAGINA 4

5 948414 000061

2 4 0 1 2

Predicții pentru 2025... și mai încolo

Este în natura umană să dorim a cunoaște viitorul. Ce urmează să se întâmple și cum ne va afecta? Lumea se întreabă azi, în prag de 2025, dacă anul care bate la ușă va fi mai bun sau mai rău, din toate punctele de vedere, de la sănătate la economie, de la social la geopolitic. Cercetările cu ajutorul Inteligenței Artificiale au reușit să facă 10 predicții legate de anul 2025, cu mențiunea că unele idei, oricât de îndrăznețe ar părea, sunt perfect realizabile în decada următoare.

• Testarea teleportării

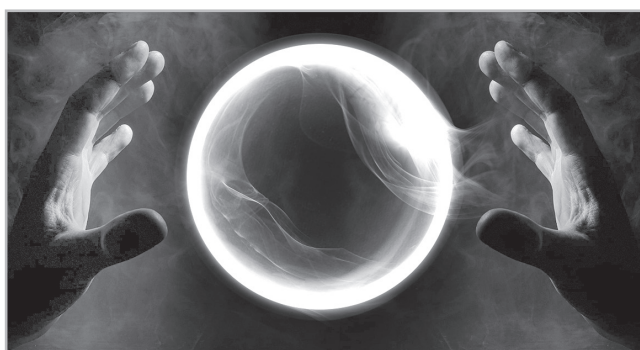
Pare din Star Trek, dar IA crede că marile puteri tehnologice de pe glob vor testa teleportarea în 2025. Poate că nu noi, oamenii, dar obiectele vor putea fi „mutate” prin spațiu și timp.

• Demența, aproape de vindecare

Studii recente arată că oamenii de știință au reușit să izoleze cromozomii specifici vinovați de declanșarea demenței. În 2025, înțelegerea genomului uman și inovația medicală vor vindeca demența, scriu cei de la „The Atlantic”.

• Soarele, sursa numărul 1 de energie

Anul viitor, Soarele va deveni sursa numărul unu de energie, cu ajutorul tehnologiei fotovoltaice, printre altele. Energia solară va fi folosită la nivel global pentru binele întregii omeniri... sau cel puțin asta ar trebui să se întâmple.

• Criza alimentară și fluctuația prețurilor

Nu poate exista o predicție fără a ține cont de economie. Iar criza alimentară care se întrezărește este cel mai mare risc la adresa societății, cred analiștii. Fluctuația prețurilor, cauzată de mai mulți factori, poate agrava lucrurile, de asemenea.

• O lume digitală

Lumea digitală va deveni ceva obișnuit în 2025. Mulțumită tehnologiei 5G, telecomunicațiile wireless vor domina tot. Iar în următorii 10 ani ar trebui să intrăm într-o eră ultradigitală, în care absolut tot ce ne înconjoară va fi conectat la Internet. (L.T.)

Minunatele nopți ale Crăciunului, colindelor și datinilor strămoșești să vă găsească la ceas de bucurie, alături de oaspeți dragi. Gândurile bune și curate să vă însoțească pretutindeni, iar fericirea și succesul să vă fie mereu alături!

Fie ca bucuria și liniștea aduse de sfintele sărbători să le aveți aproape pe tot parcursul anului ce va urma. Un an mai bogat în împliniri, mai înalt în aspirații și plin de succese!

La mulți ani tuturor celor ce lucrează în Cooperația Meșteșugărească din România!

ELENA MIHĂILESCU,
Președintele AJSCOM „DACICA” Neamț

Sărbătorile de sfârșit de an și apropierea Anului Nou sunt un bun prilej de a transmite gânduri bune celor dragi și apropiați, colegilor și partenerilor de afaceri.

Le dorim tuturor un Crăciun îmbelșugat, plin de lumină, iar 2025 să vă fie binecuvântat cu multă sănătate, succes deplin în realizarea proiectelor pe care vi le-ați propus, putere să treceți peste greutăți, bucurii și bunăstare!

LA MULȚI ANI!

PETRICĂ GHEȚU,
Președintele SCM MUNCĂ ȘI ARTĂ București

Proverbe meșteșugărești de spus la gura sobei

Chiar dacă sunt maeștrii lucrului, meșteșugarii dovedesc că stăpânesc la fel de bine și vorba cu tâlc, atent aleasă. Iscusița lor proverbială merge alăturată cu povețele de viață, atât de dragi și pilduitoare. Rolul acestora este și acela de a modela și făuri caractere, drept pentru care câteva dintre proverbele meșteșugă-

rești de spus la gura sobei sunt binevenite în special ucenicilor.

Pentru ei, dar nu numai, colectivul Gazetei „Viața CM” a aruncat un ochi în cufărul cu învățăminte al meșteșugarului român, selectând câteva ziceri intrate în folclorul popular.

- Toate lucrurile sunt grele înainte de a deveni ușoare;
- Învăță meșteșugul și apoi pune-l deoparte!;
- Cu meșteșugul, nu mori de foame!;
- Niciun om nu poate deveni stăpânul meșteșugului său din prima zi;
- Cine nu știe o meserie, este ca ursul în vizuină;
- Meseria este brătară de aur;
- Viața e scurtă, doar meseria e pentru totdeauna;
- Lucrul bine făcut e spre lauda meșterului;
- Cizmarul umblă desculț, iar croitorul cu hainele rupte;
- Doar croitorii și scriitorii trebuie să fie în pas cu moda;
- Din blană de arici nu se face pieptar.

De prin lumea cooperatistă

ACI a lansat agenda pentru un viitor cooperatist

Conferința Globală a cooperativelor ACI 2024, din New Delhi – India, a marcat un moment semnificativ: peste 3.000 de cooperatori au lansat împreună Anul Internațional al Cooperativelor ONU 2025, o dovadă a puterii cooperativelor în abordarea provocărilor globale precum inegalitatea, clima și conflictul.

Premierul Narendra Modi s-a adresat conferinței subliniind rolul vital pe care cooperativele îl joacă în povestea de succes a Indiei. El a subliniat importanța promovării unui „spirit de cooperare – un spirit de colaborare și proprietate comună”. Acest spirit este cheia noastră pentru construirea unui viitor durabil și incluziv.

Președintele ACI, Ariel Guarco, l-a onorat pe dr. Uday Shanker Awasthi, directorul Ifco, o uniune de cooperative agricole din India, cu Premiul „Rochdale Pioneers”, recunoscând contribuția sa imensă la mișcarea cooperatistă. Totodată, Guarco a subliniat importanța invitării noilor generații să se alăture familiei cooperatiste, fără a lăsa pe nimeni în urmă.

ACI și cooperativele împărtășesc același scop, a spus Ariel Guarco: „Să servim pe cei neserviți, să atingem ce este de neatinș și să livrăm ce este de livrat până la ultimul kilometru, și sunt sigur că împreună putem face o diferență în lumea fracturată de astăzi”.

Agenda de acțiune de la New Delhi prezintă o foaie de parcurs pentru realizarea acestui viitor. Se concentrează pe patru piloni cheie:

1. Reafirmarea identității noastre cooperatiste – să trăim după valorile și principiile noastre, să investim în educația cooperatistă și să ne protejăm patrimoniul cultural. Creșteți marca noastră #coop!;
2. Activarea politicilor de susținere – avem nevoie de politici care să confere putere cooperativelor și să le deblocheze întregul potențial în economia globală;
3. Dezvoltarea unui leadership puternic – trebuie să cultivăm un leadership incluziv, sprijinind femeile, tinerii și minoritățile să arate calea de urmat;
4. Construirea unui viitor durabil – cooperativele pot îmbrățișa tehnologia IA, accesul la finanțare prin fintech (tehnologia financiară) și pot implementa soluții pentru atenuarea și adaptarea la schimbările climatice.

De asemenea, guvernele sunt încurajate să creeze politici favorabile, să recunoască societățile cooperative ca parteneri-cheie și să integreze educația cooperatistă în structura școlară.

Știri de azi pentru mâine

Topul celor mai mari zăcăminte de aur din lume

Cel mai mare zăcămint de aur din lume, evaluat la mai bine de 80 de miliarde de dolari, a fost descoperit în provincia Hunan, din China. Conține aproximativ 1.000 de tone de metal prețios. Oamenii de știință chinezi au identificat mai mult de 40 de filoane de aur în câmpul aurifer Wangu, iar probele de rocă prelevate arată un conținut uimitor de până la 138 g de aur pur pe tonă de minereu (standardele obișnuite indică doar 8 g pe tonă).

Iată noua ierarhie a celor mai mari zăcămint de aur din lume: 1. Wangu (China) – 1.000 de tone; 2. South Deep (Africa de Sud) – 929 de tone; 3. Grasberg (Indonezia) – 856 de tone; 4. Olimpiada (Rusia) – 737 de tone; 5. Lihir (Papua Noua Guinee) – 680 de tone.

Implantul cerebral, tot mai aproape de realitate

Compania Neuralink, deținută de omul de afaceri Elon Musk, a primit aprobarea să lanseze în Canada un dispozitiv conceput pentru a oferi persoanelor paralizate capacitatea de a utiliza dispozitive digitale doar prin intermediul gândurilor. Neuralink arată că urmărește să evalueze siguranța și funcționalitatea inițială a implantului, care le permite persoanelor cu tetraplegie (paralizie a tuturor celor patru membre) să controleze dispozitive externe doar cu ajutorul gândurilor.

Spitalul canadian „University Health Network” a fost selectat pentru a efectua această procedură neurochirurgicală complexă.

Plugușorul Colegiului UCECOM „Spiru Haret”

Aho, aho! Acum sosesc
Cu plugușorul strămoșesc
Și cu urări care de care
Mai calde și mai actuale!

Porniți alaiul cu avânt
Să vadă un întreg Pământ,
S-audă fiecare om
Urarea de la UCECOM!
Mănați, măi!

Să vă aducă noul an
Tot ce v-ați propus în plan:
Mult succes și spor în toate,

Rezultatele scontate,
Depășite, căci se poate!
Mănați, măi!

Ne-ntrecuți bijutieri,
Maiștri auto și frizeri,
Artizani în lemn și sticlă,
Arta voastră ne ridică.

Și-acum, ca de-atâtea ori,
Vă urăm, anul ce vine
Să o duceți cât mai bine!
Să aveți un trai decent,
Chef de muncă permanent,
Nu comportament ambiguu,
Muncii, să ne crească PIB-ul!
Urați, măi!

Școlile de meserii
Ne-aduc numai bucurii.
Elevi bine instruiți
Sunt la UCECOM școliți!

Copii sosiți mintenaș,
Viitori meseriași,

Toți dornici de afirmare
În țară și peste hotare.
Hărnicia-i definește,
Cu ei țara se mândrește.
Urați, măi!

Muncitori și muncitoare
Cu studii superioare
Istețimea-și dovedesc
Învățând la Artifex.
Licențe și masterate,
Aici le avem pe toate!
Dați din bice cu avânt,
Căci avem învățământ!
Hai, rostogoliți buhaiul,
Să ne fie mai bun traiul!
Urați, măi!

Iar acum, la încheiere,
Precum datina o cere,
O urare vom mai face:
La mulți ani, belșug și pace!
Mănați, măi!

(Mihael Zorzini)

Tradiții și obiceiuri românești de sezon

Este știut faptul că sărbătorile de iarnă reprezintă un prilej de bucurie pentru părinți, dar mai ales pentru cei mici. Decembrie este luna magiei, când obiceiurile și tradițiile transmise din generație în generație ne fac zilele mai frumoase. Cultura tradițională a neamului românesc este marcată de autenticitatea acestor obiceiuri, care sunt specifice fiecărei regiuni, dar în special la sate datinile se păstrează și se respectă cu sfințenie. În esență, tradițiile nu-s altceva decât izvorul minunatei noastre bogății spirituale.

Poate și de aceea așteptăm cu atâta emoție ultima lună din an, când frumoasele obiceiuri strămoșești și datini populare încununează sfintele sărbători de iarnă.

Bradul de Crăciun

Pentru copii, simbolul acestor sărbători este bradul de Crăciun, așteptat de cei mici timp de un an de zile. Tradiția împodobirii bradului exista pe meleagurile noastre cu mult înainte de era creștină. De fapt, bradul este cel mai important arbore din obiceiurile românești, fiind prezent la cele mai importante evenimente din viața unui om: botezul, căsătoria și înmormântarea.

Se consideră că bradul aduce noroc, viață lungă, prosperitate și fertilitate, motiv pentru care oamenii își împodobesc casa cu crengi de brad.

În prezent, toată lumea abia așteaptă să împodobească bradul, obicei care are loc în ajunul Crăciunului... sau chiar mai devreme, după rosturile noi împrumutate din Vest. Copiii îl așteaptă pe Moș Crăciun, care lasă cadourile lângă bradul frumos împodobit cu globuri și beteață.

Colindatul

Nu există sărbători de iarnă fără colinde. Colindatul începe în data de 24 decembrie și poate continua 2 sau 3 zile. Merg să ureze grupuri de copii, de oameni maturi, bătrâni, fete, băieți, tineri căsătoriți, în funcție de zona etnografică. Colindatul are loc în curtea celor ce primesc colindătorii, în casă sau sub fereastră. Despre urători se spune că aduc sănătate și un an prosper și sunt recompensați cu nuci, mere, colaci și, mai recent, bani.

În unele case, focul nu se stinge deloc pentru ca anul ce vine să fie luminos și bogat. În această zi se împodobește bradul cu dulciuri, sub brad se pun un colac, un cârnat și o sticlă de rachiu – toate acestea sunt daruri pentru Moș Crăciun, iar pentru calul acestuia se pun grăunțe și fân. Tot în seara de Ajun, tinerii se adună în unele case în grupuri de fete și feciori și își pun măști: băieții poartă măști de femei iar fetele măști de bărbați, apoi pleacă prin sat. Se strâng în mai multe case unde

încep să danseze: fetele, cu măști de băiat, iau câte o tânără la joc iar băieții, cu măști de fete, iau câte un fecior; în timpul jocului mascații sărută perechea aleasă.

De asemenea, se spune că este un mare păcat dacă o gospodărie are ușa închisă în ajunul Crăciunului și nu poate să-i primească pe colindători.

Mersul cu capra

Obiceiul mersului cu capra ține, de regulă, de la Crăciun până la Anul Nou. Măștile care evocau personaje biblice sunt înlocuite de masca unui singur animal, al cărui nume variază de la o regiune la alta: cerb în Hunedoara, capră sau țurcă în Moldova și Ardeal, borita (de la bour) în Transilvania de sud.

În Muntenia și Oltenia, capra e denumită „brezaia” (din cauza înfățișării pestrițe a măștii) și obiceiul se practică mai ales de Anul Nou.

Steaua

Un alt obicei care în timp și-a pierdut semnificația este mersul cu „steaua” – obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine. Acesta avea menirea de a vesti oamenii de nașterea lui Hristos: copiii care mergeau cu „steaua” se deghizau în magi și vesteau marea minune.

Micul cor al „stelarilor”, care intră în casă în zilele Crăciunului, cântă „Steaua sus răsare” și vestesc nașterea Domnului.

Plugușorul

Urare tradițională în preajma Anului Nou, „Plugușorul” a păstrat ritualul unei invocări magice cu substrat agrar. El este întotdeauna însoțit de strigături, pocnete de bici și sunete de clopoței, dar plugul adevărat, tras de boi, a fost înlocuit cu un plug miniatural, mai ușor de purtat, sau de buhaiul care imită mugetul boilor.

Textul plugușorului imprimă un ritm vioi, urările fiind vesele și optimiste.

Sorcova

Un obicei de Anul Nou, care aduce mare bucurie copiilor, este umblatul cu sorcova. Aceștia au o crenguță înmugurită de copac sau o sorcovă confecționată dintr-un băț în jurul căruia s-au împletit flori de hârtie colorată.

Numele de sorcovă are originea în cuvântul bulgar surov (verde fraged), făcând aluzie la ramura abia îmbobocită, ruptă odinioară dintr-un arbore. Atingând de mai multe ori persoanele cu sorcova sunt făcute urări de bine și bunăstare celui vizat.

LAURENȚIU TEODORESCU

Decembrie – o lună cu un nume greșit?

Decembrie este plină de obiceiuri și tradiții, iar în această perioadă aproape că nu se pune deloc accent și pe altceva. Însă, puțini cunosc semnificația onomasticii și faptul că luna care se încadrează între noiembrie și ianuarie are o importanță diferită pentru cei care trăiesc în emisfera nordică față de cei din sud. În general, se spune că decembrie înseamnă sărbătoare în familie, cu multe culturi și religii onorând cum se cuvine câteva date importante din calendar.

Gazeta „Viața CM” a selectat, însă, câteva informații absolut minunate și mai puțin cunoscute despre această lună cu adevărat specială.

În primul rând, să spunem că decembrie a fost una dintre lunile inițiale ale vechiului calendar roman, care a fost folosit din jurul anului 750 î.Hr. până în anul 45 î.Hr. În acest calendar roman, decembrie era, de fapt, a 10-a lună, de aici și numele, care se traduce prin „luna a 10-a”. Când Împăratul Iulius Cezar a schimbat calendarul, în 45 î.Hr., introducând „calendarul iulian”, a adăugat două luni, ianuarie și februarie, care au fost plasate la începutul anului.

Din cauza acestor schimbări, decembrie este singura lună din calendar care are un nume greșit.

Alte denumiri pentru luna decembrie

Inițial, anglo-saxonii aveau propriile denumiri pentru luna decembrie. Un astfel de nume a fost „Winter Monath”, care s-ar traduce prin „Luna de iarnă” și nu necesită nicio altă explicație. Tot ei mai spuneau la decembrie „Yule Monath”, care se referă la obiceiul de a arde un buștean în această lună, ca parte a sărbătorilor păgâne Yule. Deși multe dintre practicile de Yule s-au pierdut de-a lungul timpului, unele dintre ele, cum ar fi arderea unui buștean, sunt sărbătorite și astăzi în diferite părți ale lumii.

Din vechi timpuri se spune că 28 decembrie este cea mai ghinionistă zi din an. De ce? Răspunsul trebuie căutat în povestea Mântuitorului Iisus Hristos, deoarece în această zi regele Irod a ordonatuciderea tuturor copiilor în încercarea de a-l ucide pe Fiul lui Dumnezeu.

Tot ca o curiozitate merită menționat și faptul că, pentru americani, decembrie este o lună cu noroc. La 30 decembrie 1803, SUA și-au dublat, practic, dimensiunea cumpărând de la Franța teritoriul Louisianei (aproximativ 2.144.500 de kilometri pătrați).

La noi românii, problema s-a mai simplificat întrucâtva, fiindcă în această lună încă se mai păstrează amintirea Sf. Andrei, sărbătorit în ultima zi a lui noiembrie, pe 30. De aici și denumirea populară de „Undrea”.

NICHOLAS CEZAR

Spiritul Sărbătorii de Crăciun și al Noului An să călăuzească pașii cooperabilor meșteșugari spre o viață mai bună, cu liniște sufletească și prosperitate. Facem o urare dragă, de multă sănătate, putere de muncă și spor în activitate, tuturor colegilor noștri din țară, dar și conducerii UCECOM, pe care o dorim mereu aproape de aspirațiile membrilor asociați.

SĂRBĂTORI FERICITE ȘI LA MULȚI ANI!

ELENA NECULAESCU,
Președinte Asociației „UJCM DÂMBOVIȚA”

Cu ocazia Sărbătorilor de Iarnă, cooperabilor clujeni vă doresc un Crăciun luminos cu bucurii și liniște în suflet, iar Noul An să deschidă cooperabilor meșteșugari din toată țara drumul spre multe împliniri, sănătate și fericire!

LA MULȚI ANI!

NICOLAE BELEIU,
Președinte UJCM Cluj

Înălțătoarea celebrare a Nașterii Domnului este un bun și deosebit prilej să facem o caldă urare conducerii UCECOM și tuturor colegilor din sectorul cooperatist meșteșugăresc: Să trăiți/Să înfloriți/Sănătoși, prosperi să fiți/Să vă dea Domnul tot ce doriți!

CRĂCIUN FERICIT ȘI LA MULȚI ANI!

IOAN VASILE CHIRIȚĂ,
Președinte SCM SÂRGUINȚA Giurgiu

Tradiția păpușilor, odinioară vedetele breslei meșteșugarilor, reînviată

Satul Tocileni, din comuna Stăuceni, județul Botoșani, este locul în care doi soți au reînviat tradiția păpușilor, altădată vedetele breslei meșteșugarilor. Georgeta și Dumitru Silion confecționează păpuși unice în lume, din ceramică, materiale textile și lemn. Personajele lor imită lumea de altădată. După o metodă doar de ei folosită, soții Silion fac păpuși reprezentând preotul, profesorul, lăutarii, gospodinele sau gospodarii în diferite ipostaze.

Dumitru prelucurează lemnul, fierul sau ceramica folosite la crearea ineditelor păpuși, iar Georgeta dă forma finală lucrărilor pe care le realizează, îmbrăcându-le în haine tradiționale specifice zonei Moldovei.

Botoșăneanca, o femeie în vârstă de 65 de ani, a lucrat în confecții, la Botoșani, încă din adolescență. Iar după pensionare s-a apucat să facă, din pură pasiune, păpuși din materiale mai ușoare. Odată cu trecerea timpului și observând interesul pentru arta sa, a început să abordeze lucrări din ce în ce mai complexe, ajungând la forma păpușilor de astăzi.

„Nimeni în familia mea nu a făcut așa ceva până acum și nici eu nu credeam că voi face așa ceva. Am început

cu ceva mai mic, cu niște păpuși pe care le agățam pe perete, iar după aceea am început să modernizez păpușile. M-am dus cu ele la Centrul de Creație și cei de acolo mi-au dat avânt. Sunt păpuși foarte apreciate și căutate la târgurile meșteșugarilor. O fac ca un hobby, că îmi place”, a povestit Georgeta Silion într-un reportaj televizat.

Femeia realizează manual fiecare obiect vestimentar al păpușilor sale, de la ie, bundiță, batic sau șorț cu dantelă până la ciorapi, căciulă, ițari și opinci. Toate personajele sunt inspirate din viața omului de la țară, din munca veche a țaranului de acum 50 sau 100 de ani.

La 73 de ani, meșteșugarul Dumitru Silion lucrează chiar și 3 zile pentru a realiza o singură păpușă, iar munca este una migăloasă. Cu toate acestea, el nu se plânge și spune că face totul cu maximă plăcere.

Produsele celor doi soți se vând doar în cadrul târgurilor tradiționale ale meșteșugarilor, iar de multe ori clienții sunt oameni din străinătate. Astfel, păpușile ajung în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii, ducând mai departe stilul românesc autentic.

L. TEODORESCU

Meșteșug și carieră

De la firul de lână la măiestria gubelor

Maramureșul formează un teritoriu plin de farmec, de istorie, parcă desprins din legendă, unde sărbătorile de iarnă au o încălțătură aparte. Este o regiune intens populată, cu așezări foarte vechi, majoritatea atestate documentar din secolul al XII-lea. Localnicii, indiferent că sunt români, maghiari, germani sau sărbi, au trăit din muncă, au sărbătorit și au ținut unii la alții. Acest spirit a dăinuit prin veacuri, fiind în zilele noastre izvor de bucurie curată, ce se revarsă din sufletele tuturor.

Sărbătoarea Crăciunului se apropie cu pași repezi, iar pregătirile pentru Marele Praznic al Nașterii Domnului sunt din ce în ce mai intense. Cunoscute pentru numeroasele datini din perioada sărbătorilor de iarnă, satele maramureșene încep să își îmbrace haina de sărbătoare, iar peisajele desprinse parcă din basme își croiesc drum pe ulițele satelor. Pregătite din timp și scoase din lada de zestre cu câteva zile înainte de Crăciun, straiele de sărbătoare sunt cele care demonstrează, și în această perioadă, măiestria, creativitatea și hărnicia femeii din casă. Cămeși din pânză țesută, cusături geometrice și florale, care mai de care mai complexe, zadii, șorturi, cioareci, podoabe atent meșteșugite, cojoace, sumane groase și călduroase ori gube, opinci, ciorapi sau obiele de lână, toate alcătuiesc portul popular de iarnă, purtat cu mândrie de localnici la biserică în zilele de sărbătoare. Realizate în gospodărie, cu materia primă obținută din ceea ce aveau la îndemână și din ceea ce obțineau în urma ocupațiilor pe care le aveau, straiele tradiționale necesitau multă muncă, implicare și îndemânare. Cu toate acestea, maramureșencele practică și astăzi aceste îndeletniciri, iar în sate, femeile încă mai torc, țes, împletesc fel și fel de lucruri pentru casă și familie, reușind să fie astfel creatoare ale unor valoroase elemente tradiționale.

O piesă importantă a portului popular maramureșean care se remarcă în această perioadă, a anotimpului rece, este guba, purtată deopotrivă de femei, bărbați și copii. Confectionată din lână albă, sură sau neagră, guba protejează corpul de aspreala vremii, însă nu este deloc simplu de realizat. Procesul începe cu pregătirea lânii, din momentul în care oile sunt tunse, aceasta fiind trecută prin mai multe etape de prelucrare: spălare, uscare, scărmanare, toarcere, urzire și abia apoi procesul de coasere propriu-zis. Până să ajungă la forma finală, pentru a putea fi îmbrăcată, sunt necesare zile întregi de muncă, dar efectul pe care aceasta îl oferă ținutei este unul deosebit. În prezent,

regăsim două tipuri de gube: guba cu bdiți (mițoasă) și guba pieptănată, majoritatea din lână albă sau sură. Spre deosebire de guba pieptănată, în cazul gubei cu bdiți, după ce lână este adusă de la dărcit se scot bdiții cu hreabănu, iar după ce se dă pe sul, prin ițe și prin spată se țese. Mai apoi, la fel ca în cazul gubei pieptănată, se duce la vâltoare, se pune la uscat și se coase. Dacă în timpul iernii gubele sunt extrem de folosite și oferă ținutei un aspect deosebit, în anotimpurile călduroase acestea trebuie atent îngrijite. În unele zone predominantă este guba albă, iar în trecut, se pare că a avut și o funcție socială, de diferențiere între nemeși, care purtau gube albe și porțieși, care purtau gube sure. De asemenea, era o piesă de port nelipsită de la nunți, având și un rol oarecum ornamental, de mândrie, atunci când se purta doar pe umeri sau mândrește, cu o mânecă în față.

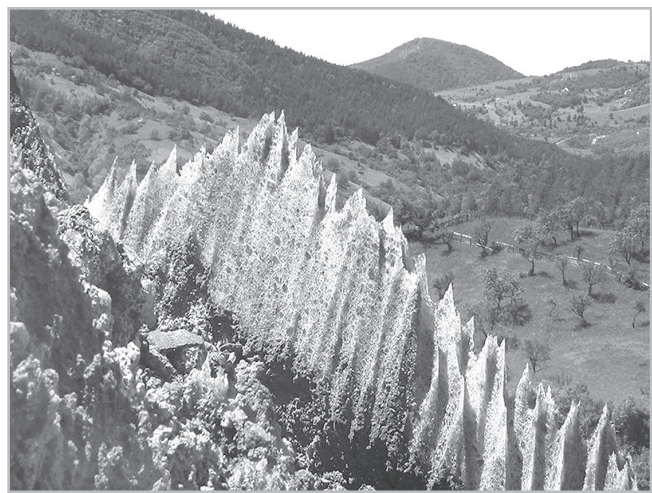
În atmosfera sărbătorilor de iarnă, portul popular maramureșean devine astfel o poveste vie, transmițând nu doar frumusețea tradiției, ci și devotamentul față de valorile autentice ale comunității rurale. Ulițele satului, pline de oameni îmbrăcați în straie tradiționale, cu nelipsita gubă, îndreptându-și pașii spre biserică, te duc cu gândul la Crăciunul de odinioară, la emoția și magia resimțite odată cu interpretarea colindelor străvechi, dar mai cu seamă, la acel loc de suflet al fiecăruia dintre noi.

LIA PINTILIE

Ce știm sau nu despre țara noastră

Urmând Valea Slănicului, în inima localităților Mânzălești și Lopătari, veți descoperi un tărâm fermecător unde natura a modelat peisaje incredibile în sare. Aici se află Platoul Meledic, un monument al naturii unde depozitele salifere și cenușa vulcanilor preistorici au creat un peisaj cu totul special.

Platoul Meledic este, de fapt, un munte imens de sare, aflat la 600 de metri altitudine. I se mai spune și Canionul de Sare și veți găsi aici munți, peșteri, un lac și peisaje care vă vor uimi. Verdele crud al ierbii înobilat cu flori de câmp de toate culorile și sunetul neîncetat al greierilor dau acestui loc o energie aparte. Este multă liniște și poți sta aici să-ți aduni gândurile și să mai uiți de orașul sufocant.

„Meledic” în limba greacă înseamnă loc de odihnă, iar zona este atestată documentar încă din 1522, din vremea domnitorului Radu de la Afumați, care i-a dat fratelui său, Vlad Vintilă Voievod, o parte din pământurile Meledicului.

Lacul întâlnit în centrul platoului carstic reprezintă o principală ciudățenie a locului. Localnicii spun că acesta este „lacul fără fund”, o denumire inspirată de încercările zadarnice de a-l seca în căutarea unor comori ascunse. O legendă populară povestește despre un car plin cu butoaie de apă minerală care s-ar fi prăbușit în lac la sfârșitul secolului al XIX-lea. Încercările disperate de a descoperi comori ascunse au eșuat, iar pericolele ascunse ale lacului au alimentat mitul că cei care înoată aici nu se mai întorc niciodată.

În apropiere, Peștera 6S Meledic completează tabloul fascinant al zonei. Peștera este amplasată într-o pădure de tei chiar la poalele unui versant abrupt. Unică prin modul de formare și prin dimensiunile cavernei. Se presupune că unele săli au înălțimi de până la 200 de metri. Această peșteră a obținut în anul 1980 recordul mondial pentru cea mai lungă peșteră din sare, mai exact 1.257 de metri. Puțin timp mai târziu în anul 1983 a fost detronată de Peștera Malham din Israel, care are o lungime totală de 3.100 de metri. Atunci când speologii au făcut lucrări de cercetare la peștera din Meledic, au descoperit o diversitate de forme și nuanțe cromatice diferite de la un alb imaculat, la galben, roz, roșu și până la un maro cenușiu. Stalactitele ajung până la 1,5 metri lungime, au grosimi de 30 de centimetri, la bază, adesea schimbându-și poziția de la verticală la vârfuri în linie frântă. Stalagmitele sunt, însă, reduse, având câțiva centimetri înălțime și aproximativ opt centimetri diametru la bază.

Multe minunății naturale fac parte din zestrea țării noastre și uneori au scăpat de ochiul și cunoașterea noastră. Prin descoperirea lor, nu numai că reușim să ne cunoaștem leagănul, dar să și atragem atenția și respectul celorlalți.

LICA POTENKIN

Drepturi

ORIZONTAL: 1) Un drept pe viață – Face lumină chiar și la alegeri 2) Spațiu pentru emisiuni radiofonice – A da cu țărăita 3) Vânător de fazani – Vin după mult timp 4) Formulă de atac 5) Miros specific – A scălda în ape tulburi 6) Scenă de foc – Prima femeie – Birt pustiu! 7) Sălașul din zăpadă – Premiu prestigios 8) A lua cuvântul – Mașină perimată 9) Operă artistică tratată în profunzime 10) Agoniseli făcute cu anii – Subțiri la obraz.

VERTICAL: 1) Înștiințări – Debut în balet! 2) A ieși... din politie! – Un pictor mai... naiv 3) Prefix la înălțime – Dau indicații în pasaje 4) Transfer în corpore – Nu trage la cântar 5) Practici școlare – Trieste! 6) Intrate în oraș! – La ea se cunoaște prietenia 7) Plătit din oficiu – Măsura dispărută din local! 8) Petreceri amețitoare – Cui bătut direct în talpă 9) Stă cuminte în banca lui – Prag de trecut de către sportivi 10) Distrugătoare în acțiune.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ANIVERSĂRI

Zodia: CAPRICORN

21 decembrie

• MARGARETA NEGREA, președinte al SCM ARTA Medgidia.

22 decembrie

• FLORENȚA BRATU, contabil șef al SCM GR1 MIORIȚA Iași.

23 decembrie

• MARIA NICOLAICIUC, președinte al SCM MODEXIM Ploiești

• IOANA MIRELA VÂLCAN, contabil șef al SCM SAMIX Salonta.

24 decembrie

• ION SOLOMON, administrator al SCM METAL COM Constanța.

26 decembrie

• CRISTINA IACOBLOVICI, vicepreședinte al SCM COLIN DAILY București.

27 decembrie

• MARIANA MIHAELA ADĂMESCU, președinte al Soc. Coop. COOP.

DACIA Orăștie • RODICA GALANTON, contabil șef al SCM MODA

LUX Suceava • PENA OFILEANU, contabil șef al SCM VIITORUL CĂRĂȘAN Reșița.

29 decembrie

• NICULINA ANDREI, președinte al SCM ELECTROSERVICE Cluj-Napoca.

30 decembrie

• CAMELIA ELENA BARNĂ, președinte al SCM MUNCA Tg. Ocna

• VIRGINIA CUCU, director executiv al Fundației ARTIFEX • NICOLETA

ANGHELACHE, contabil șef al Liceului Tehnologic UCECOM „Spiru Haret” Iași.

1 ianuarie

• MARIA GAVRIL, președinte al SCM GR1 MIORIȚA Iași • AURELIAN

ROGOZEA, președinte al AJCM Vaslui • ILEANA OPRÎȚĂ, contabil șef

al SCM UNIREA Sebeș.

2 ianuarie

• MARILENA PIȚIGOI, președinte al UOCMMB.

3 ianuarie

• ION ZGÎRCEA, vicepreședinte al SCM VIITORUL CĂRĂȘAN

Reșița • DAN-ILIAN DUMITRU, director al Direcției Administrarea

Patrimoniului din UCECOM.

4 ianuarie

• VIOREL BODEA, președinte al SCM PIELARUL Sighetu Marmatei

• RODICA ȚEHANCIUC, șef contabil al SCM PROGRESUL Solca.

5 ianuarie

• ȘTEFANIA CRISTEA, președinte al SCM CURATCHIM Ploiești.

6 ianuarie

• VASILE IOAN CHIRIȚĂ, președinte al SCM SÂRGUINȚA Giurgiu.

7 ianuarie

• IOAN MARCEL DURLESCU, președinte al Societății Cooperative

COOP. STREIUL Călan • MARIANA CĂLIAN, contabil șef al SCM

CONSTRUCTORUL Cluj-Napoca • CLAUDIU-IOAN ROȘCA, șef contabil

al Liceului Tehnologic UCECOM „Spiru Haret” Cluj-Napoca.

9 ianuarie

• RAMONA IBĂNESCU, administrator al SCM GR1 PULS COM Iași

• DANIELA LORINA GIURCONIU, administrator al SCM VANESSA

Roman • DORINA FELICIA JIANU, conducător tehnic al SCM COLIN

DAILY București • OLTICA-AURORA CODREANU, contabil șef al SCM

MODIMEX Suceava • CODRE AURICA, șef contabil al SCM PRESTAREA

Șimleu Silvaniei • ELENA ISABELA VASILE, contabil șef al SCM

ATCOM Dâmbovița.

10 ianuarie

• ROMEO MOROȘANU, președinte al SCM SIGHETEANA Sighetu

Marmatei.

11 ianuarie

• NICULAE ENCIU, președinte al Soc. Coop. DUNĂREA Oltenița

• ANGELA MIRON, administrator al SCM GR1 CARPATEX Iași.

12 ianuarie

• FLOAREA CIOBANU, contabil șef al Soc. Coop. BORCEA Fetești

• MIHAELA TRĂSCĂ, președinte al SCM MULTI SERVICE Craiova.

13 ianuarie

• ZAMFIRA BULEARCĂ, președinte al SCM MUNCĂ ȘI PRODUCȚIE

Slobozia • VALERIA NEACȘU, administrator al Soc. Coop. MODA-

FLOR Slatina • MARIA GABRIELA STROILESCU, contabil șef al SCM

ÎNFRĂȚIREA Moreni • CARMEN ȚUȚIUANU, contabil șef al SCM

PRESTAREA București.

14 ianuarie

• NICOLETA DACIANA ANTON, contabil șef al ATCOM SCM Prahova

• MIHAELA ILEANA DRĂGOI, contabil șef al SCM PARĂNGUL Tg. Jiu.

15 ianuarie

• ȘTEFAN GHIȚĂ, președinte al SCM VICTORIA Titu.

16 ianuarie

• ION DRĂGUȘIN, președinte al SCM CONSTRUCTORUL Budești

• CAMELIA PLEȘA, contabil șef al SCM UNIREA Constanța.

17 ianuarie

• GHEORGHE APETROAIE, președinte al SCM PROGRESUL Solca.

19 ianuarie

• ANTONETA DURBACĂ, șef contabil al SCM 1 DECEMBRIE Brăila

• GABRIELA HOLZAPFEL, contabil șef al SCM IGIENA Cluj-Napoca.

La mulți ani!

EDITOR: Asociația Uniunea Națională
a Cooperăției Meșteșugărești – UCECOM

REDAȚIA: B-dul Unirii nr. 73, Bl. G3, Tr. 3,

Sectorul 3, București

fax: 031/030.14.30/31 / telefon: 031/030.14.60

e-mail: gazeta.viatacm@yahoo.com

Colectivul redacțional:

Lia Pintilie

Laurențiu Teodorescu

ISSN 1223 – 8953, ISSN-L 1223 – 8953

Grafica computerizată: Fabrica de Timbre

Tipărit la Fabrica de Timbre